

Minnesanteckningar tjänstepersonsmöte

Klimatsamverkan Blekinge

Datum: 19 september 2025

Plats: Rådhuset Karlshamn, Hällarydssalen

1. Välkomna

2. Klimatanpassning

a. EURADAPT

Länsstyrelsen Blekinge driver projektet EURADAPT, finansierat av Interreg Europe och medfinansierat av Region Blekinge, som syftar till att förbättra regionala policyer för att öka anpassningen till klimatförändringar. Projektmål är att förbättra utformningen och genomförandet av regionala politik och strategier som rör anpassning till klimatförändringar, inklusive de som rör ESIF, som kritiska områden som kräver effektiv policyinlärning för att öka den adaptiva kapaciteten hos de involverade regionerna inför klimatförändringarnas påverkan. Åtta europeiska regioner kommer att bygga en helhetssyn på anpassningen till klimatförändringar, dela med sig av sina kunskaper och sin expertis.

Projektpartner:

1. Mountain Community of Valchiavenna, *Italien* (Huvudpartner)
2. LAMA Social Enterprise, *Italien* (Rådgivande partner)
3. Länsstyrelsen Blekinge, *Sverige*
4. Centre - Val de Loire Region, *Frankrike*
5. Dublin City Council, *Irland*
6. Poltava Regional Council, *Ukraina* (Upptäcktspartner)
7. South Moravian Agency for Public Innovation JINAG, förening, *Tjeckien*
8. Valencian Regional Government, *Spanien*
9. Borsod-Abaúj-Zemplén County Self-Government, *Ungern*
10. Regione Lombardia, *Italien* (Ansluten policymyndighet)
11. National Development Centre, *Ungern* (Ansluten policymyndighet)

De fyra viktigaste ämnena:

- *Markanvändning och livsmedelssystem:* klimatresilienta livsmedelssystem, utveckling och testning av nya affärsmodeller, rollen av ny teknik, digitalisering, kompetensutveckling av aktörer längs värdekedjor, etc.
- *Bättre vattenförvaltning:* planer som syftar till att säkerställa tillgången på sötvatten samt att minska sårbarheten för vattenrelaterade risker från torka och översvämningar.
- *Kritisk infrastruktur:* användning av resilienta strukturella lösningar och säkerställande av att klimatresiliens beaktas på ett adekvat sätt i ny infrastruktur.

- *Styrning och engagemang*: mekanismer för att engagera medborgare och en bred variation av intressenter i samskapande och delning av data, kunskap och lösningar.

Projektets tidslinje:

- Huvudfas: Maj 2025 – April 2028
- Uppföljningsfas: Maj 2028 – April 2029
- Slutkonferens 2029

Kommunikationskanaler:

- Website: <https://www.interregeurope.eu/euradapt>
- LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/euradapt>
- Facebook: <https://www.facebook.com/euradapt>

Första Interregionala Utbytesseminariet:

20 November at 9:30 AM – 1:00 PM via Zoom. Tema *Land use and food systems*.

Vill ni vara med hör av er till Sofie (E-post: sofie.samuelsson@lansstyrelsen.se)

Telefon: 010-224 02 86.)

b. Aktuellt inom klimatanpassning

Utifrån översvämningsdirektivet har Karlshamn och Karlskrona pekats ut som riskområde för översvämning från havet. Riskkartor för Karlshamn och Karlskrona fastställs under hösten. Under nästa år ska riskhanteringsplan arbetas fram.

På länsstyrelsen har vi en praktikant (Jonna Ekeröth) som gör en studie kring klimatanpassning av världsarvet Örlogsstaden Karlskrona. Hennes studie är tvådelad där den första aspekten handlar om att skapa en nulägesbild genom att undersöka hur olika aktörer arbetar idag för att säkra och klimatanpassa världsarvet på olika sätt inom sina verksamhetsområden. Den andra delen av uppdraget är att titta närmare på kommuner som har byggt ett större kustskydd (Vellinge kommun och Kristianstads kommun) och undersöka hur de har samordnat det mellan olika aktörer i det arbetet. Syftet är att få inspiration kring hur samordning kan ske för ett kustskydd för världsarvet.

[Kustmöte 2025](#) i Kalmar 14-15 oktober med tema "Planering för en kust i förändring", sista anmälningssdag 29 september.

[Remiss av betänkandet Bättre förutsättningar för klimatanpassning \(SOU 2025:51\)](#) Finns möjlighet att lämna in remissvar till den 17 oktober.

Grundkurs i klimatanpassning, 22-23 oktober, kostnadsfri

[Grundkurs i klimatanpassning 2025 – SMHI – Klimatanpassning](#)

3. CycleRight - uppdatering

Länsstyrelsen Blekinge driver projektet CycleRight, finansierat av Interreg Europe och medfinansierat av Region Blekinge, som syftar att förbättra en uppsättning politiska instrument som syftar till hållbar mobilitet för en koldioxidneutral ekonomi, genom att dela goda exempel och kunskap om klimatbeständig, tillgänglig och säker cykelinfrastruktur, och integrera lärdomarna i de deltagande organisationernas verksamhet.

Fyra första studiebesöken genomförda – fyra kvar. Orter och datum:

- Sopron/Bratislava 1-2 oktober 2024
- Bologna 25-26 mars 2025
- Liepaja 17-18 juni 2025
- Karlshamn/Sölvesborg 3-4 September 2025
- Craiova 19-20 November 2025 - **vill ni vara med så hör av er till Ulf** (E-post: ulf.hansson@lansstyrelsen.se; telefon: 010-224-01-24)
- Livorno 3-4 mars 2026
- Nedre Karpaterna (Polen) Q2 2026
- Deinze (Belgien) Q3 2026
- Slutkonferens i Bryssel Q1 2027

Lyckat besök i Blekinge, vi visade upp exempel – och blev utvärderade:

- *Förbättringsprojekt i Karlshamn* – exempel på hur cykelinfrastruktur blev förbättrad, ett annat exempel där det finns felände länkar i stadsplaneringen, ett till exempel på samordningen mellan cykel- och andra infrastrukturens arbete;
- *Insatser för äldre* – Cykling utan ålder – verksamhet som pågår just nu på två äldreboende i Karlshamn där personer från respektive boende får åka på cykelturer i specialutrustade elcyklar. Verksamheten startade i Karlshamn år 2024 och sedan dess har det blivit ca 1000 turer. Idén grundades år 2012 i Danmark och spred sig i världen. Om man vill starta sitt eget projekt, heter det ett nytt kapitel och det finns metodik tillgänglig;
- *Sammankopplade leder* – på vilket sätt kan man planera för olika aktiviteter för turister, t.ex. att lätt byta mellan kajak, cykel och vandring;
- *Sölvesborgsbron som koncept* - den 760 meter långa cykel- och gångbron som förbinder det nya bostadsområdet Ljungaviken med stadens centrum, erbjuder gångtrafikanter och cyklister en mycket kortare och mer attraktiv rutt. Om du går eller cyklar är det mindre än en kilometer, om du tar bil behöver du köra 5 km runt viken;
- *Intermodala lösningar* – hur kan man lätt byta mellan kollektivtrafik (inklusive tåg), cykel och gång. Det innebär även nya möjligheter att ta med cykel ombord de flesta bussar i Blekinge.

Internationella besökarna utvärderade tågstationerna i Karlshamn, Mörrum och Sölvesborg, där de tittade på tillgänglighet, avstånd mellan tågplattform och cykel/bilparkeringen, osv. Denna data kommer att vara ett underlag för diskussioner under workshoppen vid Halvtidsavstämningen.

Halvtidsavstämning 24 september i Ronneby:

1. Genomgång av genomförda studiebesök
2. Vilka goda exempel kan vi ta till oss?
3. Inspirationsföreläsning
4. Målgruppsanalys cykelturister i Blekinge
5. Blekingetrafikens nya uppdrag

4. Energi- och klimatrådgivningen

Roger Ahlman har presenterat energi- och klimatrådgivningen som erbjuds hela Blekinge och även Tingsryd. Energi- och klimatrådgivningen erbjuder kostnadsfri och opartisk rådgivning inom energi, transport och klimat. Målgrupper är privatpersoner, företag, föreningar och organisationer – alla förutom största industrierna. Erbjudande till föreningar och privathushåll: energi- och effektanalys, platsbesök: översyn av fastighet och energisystem, rådgivning över telefon och mejl, föredrag vid års- och styrelsemöte, energicoaching - löpande uppföljning tillsammans med energigrupp.

Uppdraget började på 70-talet med oljekrisen. Kommunen finansierade tjänsten. Ungefär år 2015 fick kommunen finansiering från Energimyndigheten som ledde till utökad tjänst. Just nu är tjänsten fortsatt 100% finansierat av Energimyndigheten, men ca 30 % mindre anslag 2025 jämfört med 2024. Därför blev det 1,5 tjänster i stället för två. Trots 25 % personalminskning har de bara minskat i inkommande individuella rådgivningar med 10 %, medan på nationell nivå är nedgången 25 %. Rådgivare kompletterar sina tjänster med EU och Karlskrona kommun projekt: Emil jobbar inom EnerCracy - energigemenskaper EU projekt inom Interreg Baltic Sea Region-programmet (just nu tas fram åtgärds katalog inom energiplaneringen som kommer att testas från och med januari); Roger jobbar med publik laddinfrastruktur inom Karlskrona kommun – stöttar verksamheterna i implementering av politiska beslut. Just nu jobbar Emil och Roger 10 % på nationell nivå. Sölvesborgs kommun samarbetar med rådgivarna. Landsbygdsutvecklare har kontakt med föreningar.

Emil och Roger jobbar mycket med marknadsföringen. Det finns hemsida, men den utvecklas inte, i stället hänvisas en del till energi- och klimatrådgivningen på Energimyndigheten. Emil och Roger har tagit kontakt med ca 300 ideella föreningar genom fysiska brevutskick (i de kommuner de fått adresser), mejl och telefon. Återkopplingen blev ca 5 %.

Vårens aktiviteter:

- Energilyftet Olofström 26/3 med Energikontor Syd
- Klimatsamtalet Karlshamn 8/5
- Sölvesborgs närradio 22/5 och 26/6
- Har haft LIA-praktikant från utbildning energiingenjör på TUC
- Föreningsbearbetning, löper på året ut

Höstens aktiviteter:

- Trädgårdsdagen Sölvesborg 16/8
- Energialoger Holmsjö 27/8
- Studieresa till Lund 2-3/9
- Fastighetsmessa i Karlskrona 10/9
- Seniordag Karlshamn 11/9
- Skördedag Olofström 27/9

- EKR i skola, Karlshamn 10/10
- Webinarie om energilagring tillsammans med EKR-Syd 11/11
- Nätverksträff för BRF:er

5. Aktuella energirelaterade frågor

a. Lägesrapport GKB - Genomförandeprojekt Kraftkommission Blekinge

- Regional färdplan för elproduktion – en plan som kommer att jobba parallellt med regionala handlingsplanen för elektrifiering som Länsstyrelsen tar fram. Elproduktion kommer att vara i fokus i färdplanen. Planen kommer vara klar vid årsskiftet och kommer inte beslutas politiskt.
- Regionalt planeringsunderlag vind- och solkraft – Matilda Gradin från Energikontor Syd jobbar med frågan. Arbetet blev fördröjt. Länsstyrelsen Kalmar gör om sitt GIS system som gör det omöjligt att komma åt materialet inom Fånga vinden i Sydost. När det kommer till solenergiproduktion, tittar man främst på lågvärdig jordbruksmark och skogsmark med låg bonitet.
- Förstärkt stöd till kommuner – den 18 september var första mötet inom det nyetablerade Mellankommunalt energiplaneringsnätverk där nuläge, utmaningar och bra exempel diskuterades. Alla kommuner var närvarande.
- Utbildning inom energi i fysisk planering kommer att vara eventuellt tillgänglig under 2026, två halvdagar.
- Storregional konferens – Energiting Syd - kommer att samla projekt inom energiplanering från grannlän.
- Effektkartläggning – DEE, energilyftet 2026.
- Framtidsbilder – pedagogiska systemanalysworkshoppar, Roadmapper Energi. Region Blekinge tillsammans med andra aktörer har utförd två energidialoger – i Holmsjö den 27 augusti och på Sturkö den 10 september. Där diskuterades hur folk tänker kring elektrifieringen. Fler än väntat var intresserade.
- Elförsörjning Blekinge – rapporten är snart klar. Den kommer att vara ett viktigt underlag i planeringsarbetet.
- Lokaliseringsundersökning kärnkraft är klar, Karlshamn som förstudie.

b. Energi- och näringspolitisk konferens i Karlshamn 24 oktober

Målgrupp är politiker och företag.

Preliminär agenda:

- Energi i det regionala utvecklingsarbetet - Energikontor Syd
- Energi i totalförsvarsplaneringen - Länsstyrelsen Blekinge
- Beredskapsarbete hos elnätbolagen - Elisyd – Samverkande elnätbolag i sydost
- Kärnkraft i Karlshamn – förstudie - Karlshamns kommun
- Elområdesindelning och elkostnader - Mats Nilsson, docent i nationalekonomi, Södertörns högskola
- Energiskatt och elkostnadens effekter - Per Tryding, Sydsvenska handelskammaren
- Ny kärnkraft eller ny förnybar el – till vilket pris? - Henrik Ny, docent i hållbar strategisk planering, BTH
- Elektrifiering och konkurrenskraft i praktiken - David Håkansson, BC HO & Site manager Tarkett Ronneby
- Energibarometern Blekinges näringsliv – Techtank
- Politikerpaneler med riksdagsledamöter, preliminärt från Kristdemokraterna, Socialdemokraterna, Sverigedemokraterna och Moderaterna, samt region- och kommunpolitiker.

c. Energi i aktualiseringen av RUS

Prioritering: Ett konkurrenskraftigt, robust och hållbart energisystem

Beskrivande text: En hållbar samhällsutveckling kräver ett robust, fossilfritt energisystem med konkurrenskraftiga priser och trygg försörjning. Ökad elektrifiering minskar beroendet av energiimport men ökar behovet av inhemsk el, särskilt i Blekinge där elanvändningen kraftigt överstiger produktionen.

För att möta efterfrågan och beredskapsbehov krävs utbyggd elproduktion och ett starkt elnät. Kapacitetsbrist hämmar tillväxt och nyetableringar. Ett modernt elsystem är digitaliserat för att nyttjas effektivt och möta varierande användning och inslag av varierande produktion.

Kommunal och regional energiplanering i samverkan har betydelse för att möjliggöra både ny elproduktion och modernisering och utbyggnad av elnäten. De omfattande försvarsintressena i Blekinge ställer krav på en gemensam planeringsdialog med Försvarsmakten.

Oavsett om elsystemets utbyggnad består av nya ledningar, kärnreaktorer, batterilager, solparker eller vindkraftverk möter det idag motstånd, inte minst bland närboende. Elektrifieringen, som i allt väsentligt är positiv, underlättas av förankring hos allmänheten.

Vi, tjänstepersoner borde vara bättre på koldioxidminskningen, t. ex. använda el- eller biogasbilar i tjänsten, samåka (eller åka kollektivt). Klimat är som storblödning. Man sätter inte plåster då. Vi behöver sätta fokus på rätt plats. Karlskrona kommun har 20 % bilar med icke fossila bränslen på kommunen även om riktlinjer kom år 2018. Dessutom, varje gång politiker byts, ändras tankar.

6. Laget runt – vad händer i organisationerna

- **Länsstyrelsen**
 - Klimat- och energistrategin beslutas senast 30 oktober
 - Handlingsplan för elektrifiering, skrivarbete, går på remiss i slutet av året
 - Personalförändringar: Martin Prieto Beaulieu börjar den 13 oktober som vikarie, kommer arbeta med miljömåluppföljningen och klimatklivet.
 - Klimatklivet har ny ansökningsperiod 22 september till 3 oktober, gäller alla typer av ansökningar. Anbudsförfarandet för publik laddinfrastruktur har ändrats.
- **Energikontor Syd**
 - The Road Show var 9 september där fossilfria lastbilar visades och även nya el lastbil från Södra lanserades.
 - Inom projektet EnerCracy tas fram en åtgärds katalog för energiplanering för Karlskrona kommun. Den kommer att testas från och med januari och sen utvärderas. Fokus är att främja energigemenskaper.
- **Region Blekinge**
 - Resist projekt – hur kan man tillämpa tekniska lösningar.
 - Elbussar funkar bra.
- **Karlshamns kommun**
 - Energiplanen är på gång.
 - Kärnkraftutredningar utfördes.
 - Sökte två projekt – sommarstaden och detaljprojektet, 10 miljoner sek totalt.
 - Utredningen av vägområdet.
- **Olofströms kommun**
 - Energiplanearbetet
 - Våtmarksprojekt – samordnare två år till
 - Färdig skyddspunkt vid översvämningen i Alltidhult – Olofström och Volvo

- **Sölvesborgs kommun**
 - Klimatanpassning uppdateras
 - Gatulysen
 - Energi klimatkontrakt
- **Netport**
 - Digicity projekt om fjärrvärme – kommer att bli rapport. Fokus byttes från logistik, energi och digitala media till nya teknologier och digitalisering.
- **LRF**
 - Vindkraft – det som skrämmer är att det inte kommer byggas ny vindkraft. När priserna är låga stängs vindkraftverk. Effektagifterna – vill gå ifrån fossila drivmedel, men det blir för dyrt.
- **BTH**
 - Förstudie till Tillväxtverket om stöd som de fick innan – kärnkraft, Roadmapper osv. Breddar den på olika sätt. Förstudie är för byggsektorn – hur kan åtgärder minska klimatpåverkan. Först, under hösten blir det förstudie, sen stort genomförandeprojekt.

7. Kommande möten

- Tjänstepersonsmöte 4: 27 november digitalt, kl 13-15.

8. Närvarande

Namn	Organisation	Kommentar
Ulf Hansson	Länsstyrelsen Blekinge	Ordförande
Varvara Nikulina	Länsstyrelsen Blekinge	Sekreterare
Anna Månsson	Energikontor Syd	
Annika Öberg	Energikontor Syd	
Robert Hedman	Region Blekinge	
Karoline Mattsson	Olofströms kommun	
Helen Gårner	Sölvesborgs kommun	
Jesper Bergman	Karlshamns kommun	
Lars Berggren	LRF Syd	
Henrik Ny	BTH	
Anders Qvarnström	Netport Energikluster Karlskrona kommun (EKR)	
Roger Ahlman	Energi- och klimatrådgivarna	
Anders Svedberg	Energimyndigheten	
Frånvarande		
Linda Nilsson	Karlskrona kommun	
Sarah Keidser	Region Blekinge	
Emil Lind	Energi- och klimatrådgivarna	
Per-Ola Persson	Miljöförbundet Blekinge Väst	
Kaisa Sandstedt	Miljöförbundet Blekinge Väst	
Joakim Hemberg	Skogsstyrelsen	
Anna-Karin Bilén	Länsstyrelsen Blekinge	
Johan Nilsson	Region Blekinge	